

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 116
Konu : Soru Önergeleri

2 Ocak 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 05.12.2011 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.02.00-33337 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Bursa Milletvekili İlhan DEMİRÖZE ait 7/1496, İzmir Milletvekili Ahmet Kenan TANRIKULU'na ait 7/1497, 7/1498, Manisa Milletvekili Erkan AKÇAYA ait 7/1499, 7/1500, 7/1501, 7/1502, 7/1503, 7/1504, 7/1505, 7/1506, Mersin Milletvekili Vahap SEÇER'e ait 7/1507 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1. Görüş 7/1496, 7/1497, 7/1498, 7/1499
7/1500, 7/1501, 7/1502, 7/1503
7/1504, 7/1505, 7/1506, 7/1507 (20 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ**Önerge Sahibi****:Erkan AKÇAY****Manisa Milletvekili****Esas No****:7/1501**

İspanya 300 milyon zeytin ağacı ile yıllık ortalama 1 milyon tonun üzerinde zeytinyağı üretimiyle dünyada birincidir. Türkiye'de ise özellikle son yıllarda zeytinciliğe olan ilgi artmış, 90 milyon olan zeytin ağacı sayısı 160 milyona ulaşmıştır.

Zeytin ağacı varlığının ve buna bağlı olarak zeytinyağı üretiminin artmasından dolayı arz fazlası gündeme gelmektedir. Ancak Dünyada zeytinyağı tüketimi hızla artarken, arz aynı hızla artmamaktadır. Zeytinyağı talebi karşılanamadığı için tüketici başka yağlara yönelmektedir.

Dünyada tüketilen 100 milyon ton civarındaki yağın sadece yüzde 3'ü zeytinyağıdır. Eğitim düzeyi ve gelir seviyesi yükseldikçe zeytinyağı tüketimi artmaktadır. Dünyada bir puanlık tüketim artışı, 1 milyon ton yeni zeytinyağı üretimi demektir. Dünya tüketiminde hedef yüzde 5 olduğuna göre, Türkiye'nin zeytin ve zeytinyağı üretiminde arz fazlası sorunu olmayacaktır. Türkiye'de yılda 1 milyon 700 bin ton yağ tüketilmektedir. Bunun yarısından fazlası ithaldir. Bu kapsamda;

SORU 1) Türkiye'nin zeytin ve zeytinyağı üretimindeki hedefleri nelerdir? Bakanlığınızın bu yönde kısa, orta ve uzun vadeli stratejik hedefleri nelerdir?

CEVAP 1) Ülkemiz için önemli olan zeytin ve zeytinyağı sektöründe; zeytin yetiştiriciliği ve zeytinyağı eldesi ile yetiştirilmesinden pazarlamasına kadar karşılaşılan sorunlar ve çözüm yollarına yönelik olarak İzmir İlinde 8-9 Aralık 2004 tarihinde Bakanlığımız, kamu ve özel sektör katılımı ile "II. Ulusal Zeytin Zirvesi" düzenlenerek hedefler belirlenmiştir. 2004-2014 yılı zeytin/zeytinyağı üretim projeksiyonunda; zeytin alanı, ağaç sayısı, sofralık ve yağlık zeytin üretimi, zeytinyağı üretimi, ağaç başına verim, sofralık zeytin ve zeytinyağı ihracatı ile kişi başına zeytinyağı tüketiminin artırılması hedeflenmiştir.

Bakanlığımızca söz konusu hedeflere ulaşma doğrultusunda;

- Zeytinciliğimizin ve zeytin üreticilerimizin teşvik edilmesi amacıyla 1998 yılından bu yana kg başına zeytinyağı destekleme primi uygulamaları,
- Dünya standartlarında ve ihracat kalitesinde zeytin yetiştiriciliğine uygun tür ve çeşitlerle kapama bahçe tesislerinin gerçekleştirilmesi amacıyla 2005 yılından bu yana sertifikalı fidan desteği ile kapama bahçe tesisi destekleme çalışmaları,
- Tarımsal üreticilerin finansman ihtiyaçlarının uygun koşullarda karşılanması, tarımsal üretimin geliştirilmesi, verimliliğin ve kalitenin artırılması amacıyla düşük faizli kredi kullandırılması çalışmaları (sıfır faizli basınçlı sulama sistemleri, %50 indirimli standart fidan yurt içi üretimi/kullanımı ve tarımsal mekanizasyon v.b.),
- Kırsal kalkınma yatırımlarının desteklenmesi programı çerçevesinde depolama, ürün işleme paketleme ve ambalajlama ile makine-alet alımı vb. konularında 2006 yılından bu yana destekleme çalışmaları,
- Üretimi olumlu etkileyecek organik-iyi tarım uygulamaları, mazot, kimyevi gübre ve toprak analizi destekleme çalışmaları yürütülmektedir.

Bununla beraber, ülkemiz için önem arz eden bitkisel ürünlerden olan sofralık zeytin ve zeytinyağında mevcut politikaların geliştirilmesi kapsamında üretici, sanayici, tüccar, ihracatçı ve ilgili diğer sivil toplum kuruluşlarının etkin bir rol alması ve sektörün sorunlarının

bir bütünlük içerisinde çözülebilmesi amacıyla 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun 11 inci maddesi gereğince, Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Konseyi (UZZK) kurulmuştur.

Ayrıca, ülkemizin Dünya'da zeytin ve zeytinyağı sektöründe rekabet gücünün artırılması amacıyla, 1998 yılında üyeliğinden ayrıldığı Uluslararası Zeytin Konseyi'ne 2010 yılında tekrar üye olunması sağlanmıştır.

SORU 2) İspanya'da zeytinyağında 43 birlik ve bu birliklere bağlı 957 kooperatif vardır. Zeytinyağının yüzde 75'ini bu kooperatifler pazarlamaktadır. Türkiye'de kooperatifçiliğin geliştirilmesi, desteklenmesi yönünde bir çalışmanız var mıdır?

CEVAP 2) Bakanlığımız tarafından yürütülen Tarımsal Kooperatiflerin Desteklenmesi Projesi kapsamında 324 kez zeytinyağı kooperatifleri desteklenmiş olup başvurular dâhilinde desteklenmeye devam edilecektir.

Ayrıca, 8 adet zeytinyağı üretici birliği ve bunlara kayıtlı 338 üye bulunmaktadır.

Bununla beraber, Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında zeytinyağına yönelik yatırımlara hibe desteği verilmektedir. Bu destekten tüzel kişilik olarak tarımsal kalkınma kooperatifleri de yararlanmaktadır.

SORU 3) Avrupa Birliği'nin zeytin ve zeytinyağı ihracatında Türkiye'den aldığı ton başına 1120 dolar vergiyi kaldırmaya yönelik bir çalışmanız var mıdır? Eğer yoksa bu yönde bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

CEVAP 3) Konuyla ilgili olarak Ekonomi Bakanlığından alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır.

Ülkemiz ile AB arasında temel tarım ürünlerinde tavizli rejim 1/98 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı (OKK) kapsamında düzenlenmiştir. Ülkemizin STA'sı bulunan 8 ülkenin AB'ye üye olması nedeniyle söz konusu ülkelerle fesh edilen anlaşmalar kapsamında yer alan tarım tavizleri 2/2006 sayılı OKK ile 1/98 sayılı OKK eki taviz listelerine yansıtılmıştır. Bu çerçevede ülkemiz menşeli,

- Saf lampant zeytinyağı (GTIP 1509.10.10), diğer saf zeytinyağı (GTIP 1509.10.90) ve rafine edilmemiş zeytinyağı (GTIP 1510.00.10) için miktar sınırlaması olmaksızın %10 oranında gümrük vergisi indirimi,
- Diğer saf olmayan zeytinyağı (GTIP 1509.90.00) ve diğer zeytinyağı (GTIP 1510.00.90) için miktar sınırlaması olmaksızın %5 oranında gümrük vergisi indirimi,
- Diğer saf zeytinyağında (GTIP 1509.10.90) 2/2006 sayılı OKK ile yapılan teknik yansıtma sonucunda 100 ton için %7,5 oranında sabit gümrük vergisi sağlanmıştır.

Ülkemiz menşeli zeytinyağında mevcut tercihli vergilerin iyileştirilmesi hususu Toplulukla aramızda temel tarım ürünlerindeki tercihli ticaret rejiminin geliştirilmesi yönünde yapılacak müzakerelerde ele alınabilecektir. Söz konusu müzakereler karşılıklı prensibi çerçevesinde tarafların talebi bulunan bir grup üründe denge gözetilerek yapılacaktır. Ülkemizde tarım sektörünün hassasiyetleri nedeniyle AB tarafına ilave taviz verilmesine temkinli yaklaşılmakta, bu nedenle, ülkemiz lehine ilave pazar açılımı sağlanması yönünde AB nezdinde talepkar olunamamaktadır.

Önümüzdeki dönemde AB ile mevcut tercihli rejimin geliştirilmesine dair karşılıklı mutabakat oluşması durumunda zeytinyağında AB pazarına tercihli rejim çerçevesinde giriş koşullarının iyileştirilmesi yönünde gerekli girişimler yapılacaktır.